

«Ο παππούς και το εγγονάκι» Λέων Τολστόι

Θεματικά κέντρα: 1. Τα άτομα τρίτης ηλικίας και οι ανάγκες τους
2. Η σκληρότητα απέναντι στους γέροντες
3. Η γεροντική ηλικία αποτελεί ένα στάδιο στον κύκλο της ζωής

Είναι διήγημα (έχει πλοκή, κορύφωση, τέσσερις ήρωες, λιτότητα εκφραστικών μέσων) όμως έχει και στοιχεία παραμυθιού (δε δηλώνεται ο τόπος και ο χρόνος, γοργή δράση, ρηματική διατύπωση, διδακτικό μήνυμα)

Ρεαλιστική εικόνα παππού: μας συγκινεί, μας προβάλλει τα προβλήματα της τρίτης ηλικίας και μας παρακινεί να ενδιαφερθούμε για αυτούς.

Παππούς: βρίσκεται σε δύσκολη θέση, υπομένει, δεν αντιδρά, είναι εξαρτημένος από τα παιδιά του, αδύναμος

Στάση του γιου και της νύφης: σκληρή, απαξιοτική, ταπεινωτική . Στο τέλος: πήραν το μήνυμα από το εγγονάκι, αισθάνονται ντροπή, κατάλαβαν το λάθος τους, κατάλαβαν ότι κι αυτοί θα βρεθούν στη θέση του παππού.

Εγγονάκι: με μιμητική συμπεριφορά, αφελής, σκληρός κριτής των γωνιών του, καταλύτης για την αλλαγή της συμπεριφοράς τους.

Μήνυμα: πρέπει να συμπεριφερόμαστε στους ηλικιωμένους με υπομονή, αγάπη, κατανόηση

Μορφή: σύντομο, λιτή διατύπωση, έλλειψη εκφραστικών μέσων και σχημάτων λόγου

Βασικό γνώρισμα του Τολστόι: ποιητικός ρεαλισμός

Ερωτήσεις

1. Πώς φέρονται οι γονείς του Μίσα στον παππού και πώς αντιδρά εκείνος;
2. Τι κάνει τους γονείς να αλλάξουν στάση απέναντι στον παππού;
3. Στο διήγημα παρουσιάζεται ο κύκλος της ανθρώπινης ζωής. Ποια χαρακτηριστικά κάθε φάσης διακρίνετε;
4. Ποιες πιστεύετε ότι είναι οι ανάγκες της τρίτης ηλικίας;
5. Ποιο είναι το μήνυμα της ιστορίας;
6. Ποια χαρακτηριστικά λαϊκού παραμυθιού εντοπίζετε στο διήγημα αυτό;
7. Ποιον τύπο αφηγητή έχουμε στο κείμενο;